

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-92-02

Druk nr 584

Warszawa, 7 czerwca 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do reprezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

USTAWA

z dnia.....2002 r.

o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa organizację nadzoru ubezpieczeniowego i emerytalnego oraz zasady działania Rzecznika Ubezpieczonych .

Art. 2.

1. Nadzorem ubezpieczeniowym i emerytalnym, zwanym dalej „nadzorem”, jest objęta działalność:
  - 1) ubezpieczeniowa, o której mowa w przepisach o działalności ubezpieczeniowej,
  - 2) w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego, o której mowa w przepisach o pośrednictwie ubezpieczeniowym,
  - 3) w zakresie funduszy emerytalnych, o której mowa w przepisach o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
  - 4) w zakresie pracowniczych programów emerytalnych, o której mowa w przepisach o pracowniczych programach emerytalnych.
2. Nadzorowi podlegają podmioty prowadzące działalność w zakresie, o którym mowa w ust. 1, w szczególności zakłady ubezpieczeń, pośrednicy ubezpieczeniowi,

fundusze emerytalne i towarzystwa emerytalne, zwane dalej „podmiotami nadzorowanymi”.

3. Organem nadzoru jest Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, zwana dalej "Komisją".

Art. 3.

Celem nadzoru jest ochrona interesów osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych oraz uczestników pracowniczych programów emerytalnych.

Art. 4.

1. W celu realizacji ustawowych zadań Komisja współpracuje w szczególności z Komisją Nadzoru Bankowego, Komisją Papierów Wartościowych i Giełd, Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz z organami nadzoru ubezpieczeniowego lub emerytalnego innych państw.
2. Komisja współpracuje z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.

Art. 5.

1. Rzecznik Ubezpieczonych reprezentuje interesy osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych i uczestników pracowniczych programów emerytalnych.
2. W celu realizacji ustawowych zadań Rzecznik Ubezpieczonych współpracuje w szczególności z krajowymi i zagranicznymi organizacjami konsumenckimi oraz z Rzecznikiem Praw Obywatelskich.

Art. 6.

1. Rzecznik Ubezpieczonych posiada osobowość prawną.

2. Siedzibą Rzecznika Ubezpieczonych jest Warszawa.

Rozdział 2

Organizacja i zasady działania Komisji

Art. 7.

1. Komisja jest centralnym organem administracji rządowej.
2. Nadzór nad Komisją sprawuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych.

Art. 8.

1. Zadaniem Komisji jest:
  - 1) podejmowanie określonych w przepisach odrębnych działań mających na celu zapewnienie zgodności działalności podmiotów nadzorowanych z przepisami prawa,
  - 2) kontrola działalności i stanu majątkowego podmiotów nadzorowanych,
  - 3) podejmowanie innych zadań określonych ustawami.
2. Zakres nadzoru i szczegółowe zadania Komisji określają przepisy odrębne.

Art. 9.

1. W skład Komisji wchodzi:
  - 1) Przewodniczący Komisji powoływany przez Prezesa Rady Ministrów na wspólny wniosek ministra właściwego do spraw instytucji finansowych i ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego - na pięcioletnią kadencję,
  - 2) zastępcy Przewodniczącego Komisji - przedstawiciele wyznaczeni przez:
    - a) ministra właściwego do spraw instytucji finansowych,
    - b) ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego,

- 3) Przewodniczący Komisji Papierów Wartościowych i Giełd albo wyznaczony przez niego zastępca przewodniczącego,
  - 4) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów albo wyznaczony przez niego wiceprezes.
2. W posiedzeniu Komisji, z głosem doradczym, uczestniczą: przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznik Ubezpieczonych oraz Generalny Inspektor Nadzoru Bankowego.

Art. 10.

1. Przewodniczącym Komisji może być osoba posiadająca:
  - 1) wyłącznie obywatelstwo polskie,
  - 2) wyższe wykształcenie prawnicze, ekonomiczne lub matematyczne,
  - 3) co najmniej czteroletnie doświadczenie w zakresie obejmującym funkcjonowanie sektora ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, rynku kapitałowego lub sektora bankowego.
2. Przewodniczący Komisji może być odwołany przez Prezesa Rady Ministrów przed upływem kadencji z następujących przyczyn:
  - 1) złożenia rezygnacji,
  - 2) niewypełniania obowiązków na skutek długotrwałej choroby trwającej ponad 6 miesięcy, stwierdzonej orzeczeniem lekarskim,
  - 3) rażącego naruszenia interesów osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych lub uczestników pracowniczych programów emerytalnych,
  - 4) rażącego naruszenia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej lub ustaw,
  - 5) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo.
3. W przypadku śmierci Przewodniczącego Komisji jego kadencja wygasa.
4. Ta sama osoba nie może być Przewodniczącym Komisji dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.

5. Przewodniczący Komisji kieruje pracami Komisji i reprezentuje Komisję na zewnątrz.

Art. 11.

1. Komisja podejmuje rozstrzygnięcia, w tym wydaje decyzje administracyjne i postanowienia określone w przepisach odrębnych, w drodze uchwały.
2. Uchwały podpisuje w imieniu Komisji Przewodniczący Komisji, a w przypadku jego nieobecności, upoważniony przez niego Zastępca Przewodniczącego Komisji.
3. Komisja podejmuje uchwały zwykłą większością głosów w obecności co najmniej trzech osób wchodzących w skład Komisji.
4. Szczegółową organizację i tryb pracy Komisji określa regulamin Komisji uchwalony przez Komisję.

Art. 12.

1. Komisja może upoważnić Przewodniczącego Komisji, zastępców Przewodniczącego Komisji oraz pracowników Urzędu Komisji do podejmowania działań w zakresie właściwości Komisji, w tym do wydawania postanowień i decyzji administracyjnych, z wyłączeniem wydawania określonych w przepisach odrębnych rozstrzygnięć co do istoty sprawy, w sprawach dotyczących:
  - 1) wydawania i cofania zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej,
  - 2) wydawania zgody na powołanie osób na członków zarządu,
  - 3) połączenia i podziału zakładów ubezpieczeń,
  - 4) przeniesienia portfela ubezpieczeń,
  - 5) wydawania zezwolenia na nabycie lub objęcie akcji zakładu ubezpieczeń,
  - 6) likwidacji przymusowej zakładu ubezpieczeń,
  - 7) ustanowienia zarządu komisarycznego zakładu ubezpieczeń,
  - 8) występowania z wnioskiem o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń,

- 9) wydawania zezwolenia na utworzenie funduszu emerytalnego i towarzystwa emerytalnego,
  - 10) cofania zezwolenia na utworzenie towarzystwa emerytalnego,
  - 11) wydawania zezwolenia na przejęcie zarządzania funduszem emerytalnym oraz połączenie towarzystw emerytalnych,
  - 12) wydawania zezwolenia na nabycie lub objęcie akcji towarzystwa emerytalnego,
  - 13) wydawania zezwolenia na zmianę statutu funduszu emerytalnego oraz zmianę statutu towarzystwa emerytalnego,
  - 14) likwidacji pracowniczego funduszu emerytalnego.
2. Pełnomocnictwo, o którym mowa w ust. 1, może upoważniać, w zakresie określonym przez Komisję, do udzielania dalszych pełnomocnictw pracownikom Urzędu Komisji.

Art. 13.

1. Obsługę Komisji zapewnia Urząd Komisji, zwany dalej „Urzędem”.
2. Urzędem kieruje Przewodniczący Komisji.
3. Organizację Urzędu określa statut Urzędu, nadany w drodze zarządzenia, przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 14.

1. Koszty nadzoru ponoszą:
  - 1) zakłady ubezpieczeń do wysokości 0,14% zbioru składek brutto,
  - 2) powszechne towarzystwa emerytalne do wysokości 0,14% składek wpłaconych w danym roku do zarządzanych przez nie otwartych funduszy emerytalnych.
2. Należności, o których mowa w ust. 1, podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, terminy uiszczania, wysokość i sposób obliczania wpłat, o których mowa w ust. 1, uwzględniając zapewnienie skuteczności sprawowanego nadzoru.
4. W przypadku niedotrzymania terminu uiszczania wpłat, ustalonego na podstawie ust. 3, pobiera się odsetki za zwłokę w wysokości odsetek ustawowych.

Art. 15.

Osoby wchodzące w skład Komisji oraz pracownicy Urzędu nie mogą:

- 1) być akcjonariuszami (udziałowcami) lub członkami władz zakładów ubezpieczeń oraz wykonywać czynności związanych z działalnością ubezpieczeniową lub pośrednictwem ubezpieczeniowym, a także podejmować zatrudnienia w zakładzie ubezpieczeń na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo na podstawie innej umowy o podobnym charakterze,
- 2) być akcjonariuszami oraz wykonywać obowiązków członka zarządu lub rady nadzorczej towarzystwa emerytalnego, a także podejmować zatrudnienia w takim towarzystwie na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo na podstawie innej umowy o podobnym charakterze,
- 3) podejmować zatrudnienia w funduszu emerytalnym na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo na podstawie innej umowy o podobnym charakterze.

Art. 16.

1. Komisja może udzielać Komisji Nadzoru Bankowego, Komisji Papierów Wartościowych i Giełd oraz Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informacji niezbędnych tym organom do prawidłowego wykonywania ich ustawowo określonych zadań w zakresie nadzoru.
2. Komisja może żądać od podmiotów wymienionych w ust. 1 informacji niezbędnych Komisji do prawidłowego wykonywania jej ustawowo określonych zadań w zakresie nadzoru.

Art. 17.

1. Komisja może zawierać z organami nadzoru ubezpieczeniowego i emerytalnego innych państw porozumienia o współdziałaniu w zakresie nadzoru.
2. Komisja, na zasadzie wzajemności, może udzielać informacji dotyczących zakładu ubezpieczeń organowi nadzoru ubezpieczeniowego innego państwa pod warunkiem, że:
  - 1) informacje zostaną wykorzystane wyłącznie na potrzeby nadzoru ubezpieczeniowego innego państwa,
  - 2) przekazywanie udzielonych informacji poza organ nadzoru ubezpieczeniowego innego państwa następuje wyłącznie po uprzednim uzyskaniu zgody Komisji.

Art. 18.

1. Komisja sporządza corocznie sprawozdanie z działalności nadzoru.
2. Komisja, w terminie do dnia 31 października następnego roku, przedstawia sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych oraz ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego.
3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, jest jawne.

Rozdział 3

Rzecznik Ubezpieczonych

Art. 19.

1. Rzecznika Ubezpieczonych, zwanego dalej „Rzecznikiem”, powołuje Prezes Rady Ministrów na wspólny wniosek ministra właściwego do spraw instytucji finansowych i ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego - na czteroletnią kadencję.
2. Rzecznikiem może być wyłącznie osoba:

- 1) wyróżniająca się wiedzą i doświadczeniem w zakresie ubezpieczeń oraz organizacji i funkcjonowania funduszy emerytalnych,
  - 2) posiadająca wyższe wykształcenie.
3. Kadencja Rzecznika rozpoczyna się w dniu jego powołania.
  4. Ta sama osoba nie może być Rzecznikiem dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.
  5. Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw instytucji finansowych oraz ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, może, po zaopiniowaniu przez Radę Ubezpieczonych, o której mowa w art. 25, odwołać Rzecznika przed upływem kadencji.
  6. Odwołanie Rzecznika przed upływem kadencji może nastąpić wyłącznie z przyczyn wymienionych w art. 10 ust. 2.
  7. Kadencja Rzecznika wygasa w przypadku jego śmierci.

Art. 20.

Do zadań Rzecznika należy podejmowanie działań w zakresie ochrony osób, których interesy reprezentuje, a w szczególności:

- 1) rozpatrywanie skarg w indywidualnych sprawach kierowanych do Rzecznika,
- 2) opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących organizacji i funkcjonowania ubezpieczeń, funduszy emerytalnych i pracowniczych programów emerytalnych,
- 3) występowanie do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej bądź o wydanie lub zmianę innych aktów prawnych w sprawach dotyczących organizacji i funkcjonowania ubezpieczeń, funduszy emerytalnych i pracowniczych programów emerytalnych,
- 4) informowanie właściwych organów nadzoru i kontroli oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń i organizacji gospodarczych powszechnych towarzystw emerytalnych o dostrzeżonych nieprawidłowościach w działaniu zakładów ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalnych, pracowniczych programów emerytalnych i innych instytucji rynku ubezpieczeniowego,

- 5) stwarzanie możliwości polubownego i pojednawczego rozstrzygnięcia sporów między ubezpieczającymi, ubezpieczonymi, uposażonymi lub uprawnionymi z umów ubezpieczenia a zakładami ubezpieczeń, między towarzystwami emerytalnymi a członkami tych towarzystw, oraz wynikłych z uczestnictwa w pracowniczych programach emerytalnych, w szczególności organizowanie sądów polubownych do rozpatrywania tych sporów,
- 6) inicjowanie i organizowanie działalności edukacyjnej i informacyjnej w dziedzinie ochrony ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych oraz uczestników pracowniczych programów emerytalnych.

Art. 21.

1. Rzecznik wykonuje swoje zadania przy pomocy podległego mu Biura Rzecznika.
2. Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Rzecznika, nadaje, w drodze zarządzenia, statut, który określa organizację Biura Rzecznika.

Art. 22.

1. Koszty działalności Rzecznika i jego Biura ponoszą:
  - 1) zakłady ubezpieczeń do wysokości 0,01% zbioru składek brutto,
  - 2) powszechne towarzystwa emerytalne do wysokości 0,01% składek wpłaconych w danym roku do otwartych funduszy emerytalnych.
2. Należności, o których mowa w ust. 1, podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, terminy uiszczania, wysokość i sposób obliczania wpłat, o których mowa w ust. 1, uwzględniając zapewnienie skuteczności działalności Rzecznika i jego Biura.

4. W przypadku niedotrzymania terminu uiszczania wpłat, ustalonego na podstawie ust. 3, pobiera się odsetki za zwłokę w wysokości odsetek ustawowych.

Art. 23.

Do pracowników Biura Rzecznika stosuje się odpowiednio przepisy o służbie cywilnej.

Art. 24.

Rzecznik oraz pracownicy jego Biura nie mogą:

- 1) być akcjonariuszami (udziałowcami) lub członkami władz zakładów ubezpieczeń oraz wykonywać czynności związanych z działalnością ubezpieczeniową lub pośrednictwem ubezpieczeniowym, a także podejmować zatrudnienia w zakładzie ubezpieczeń na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo na podstawie innej umowy o podobnym charakterze,
- 2) być akcjonariuszami oraz wykonywać obowiązków członka zarządu lub rady nadzorczej towarzystwa emerytalnego, a także podejmować zatrudnienia w takim towarzystwie na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo na podstawie innej umowy o podobnym charakterze,
- 3) podejmować zatrudnienia w funduszu emerytalnym na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo na podstawie innej umowy o podobnym charakterze,
- 4) wykonywać innych czynności, które pozostawałyby w sprzeczności z ich obowiązkami albo mogłyby wywołać podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

Art. 25.

1. Rada Ubezpieczonych jest organem opiniodawczo-doradczym Rzecznika.
2. Radę Ubezpieczonych powołuje na wniosek Rzecznika - na okres jego kadencji - minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem

właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, spośród kandydatów zgłoszonych przez podmioty wymienione w ust. 3.

3. W skład Rady Ubezpieczonych wchodzi po dwóch przedstawicieli:

- 1) reprezentantów samorządu terytorialnego w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego - 2 członków,
- 2) krajowych organizacji konsumenckich - 2 członków,
- 3) ogólnokrajowych organizacji pracodawców - 2 członków,
- 4) Rzecznika Praw Obywatelskich - 2 członków,
- 5) każdej z organizacji związkowych, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1793 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 10, poz. 89) - po 2 członków.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, może odwołać członka Rady Ubezpieczonych, po zasięgnięciu opinii podmiotu, który zgłosił go do uczestnictwa w Radzie Ubezpieczonych.

5. Odwołanie członka Rady Ubezpieczonych przed upływem kadencji Rzecznika może nastąpić wyłącznie z przyczyn wymienionych w art. 10 ust. 2.

6. Rada Ubezpieczonych działa w oparciu o uchwalony przez siebie i zatwierdzony przez Rzecznika regulamin.

7. Członkom Rady Ubezpieczonych nie przysługuje wynagrodzenie za udział w jej posiedzeniach.

Art. 26.

1. Podjęcie czynności przez Rzecznika następuje z urzędu lub na wniosek:

- 1) osób, które wystąpiły do niego ze skargą lub prośbą o interwencję,
- 2) właściwych organów nadzoru, kontroli lub innych organów władzy publicznej.

2. Rzecznik, po zapoznaniu się ze skierowanym do niego wnioskiem, może :

- 1) podjąć czynność,
  - 2) wskazać wnioskodawcy przysługujące mu prawa i środki działania,
  - 3) przekazać sprawę według właściwości,
  - 4) nie podjąć czynności, o czym zawiadamia, uzasadniając swoje stanowisko, wnioskodawcę oraz osobę, której sprawa dotyczy.
3. Rzecznik, podejmując czynność, bada, czy wskutek działania lub zaniechania zakładu ubezpieczeń, towarzystwa emerytalnego lub funduszu emerytalnego nie nastąpiło naruszenie prawa lub interesów osób wymienionych w art. 5 ust. 1.
4. Rzecznik lub upoważniony przez niego pracownik Biura Rzecznika może:
- 1) występować do zakładów ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalnych, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych o udzielenie informacji lub wyjaśnień, w szczególności:
    - a) w sprawach indywidualnych, z zastrzeżeniem ust. 5,
    - b) w sprawach postanowień ogólnych warunków ubezpieczeń, które według Rzecznika są niekorzystne dla osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia,
    - c) dotyczących wewnętrznych regulacji tych instytucji, które według Rzecznika są niekorzystne dla osób wymienionych w art. 5 ust. 1,
    - d) na temat nieprawidłowej obsługi osób wymienionych w art. 5 ust. 1, świadczonej przez te instytucje.
  - 2) zwracać się do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych w sprawach dotyczących ubezpieczeń obowiązkowych i postulować o ewentualną zmianę przepisów regulujących te ubezpieczenia,
  - 3) przeprowadzać lub zlecać badania na temat sytuacji na rynku ubezpieczeniowym i emerytalnym,
  - 4) występować do stron o poddanie spraw rozstrzygnięciu przez sąd polubowny.

5. Wystąpienie o udzielenie informacji lub wyjaśnień w sprawach indywidualnych może nastąpić wyłącznie na wniosek osoby, której sprawa dotyczy.
6. Po zbadaniu sprawy Rzecznik może:
  - 1) wyjaśnić wnioskodawcy, że nie stwierdził naruszenia praw ani interesów osób wymienionych w art. 5 ust. 1,
  - 2) zwrócić się do podmiotu, w którego działalności stwierdził naruszenie prawa lub interesów osób wymienionych w art. 5 ust. 1, o ponowne rozpatrzenie sprawy,
  - 3) zwrócić się o zbadanie sprawy do właściwych organów, w szczególności do Komisji, prokuratury bądź organów kontroli państwowej, zawodowej lub społecznej.

Art. 27.

Zakład ubezpieczeń przekazuje Rzecznikowi wzory umów ubezpieczenia i wniosków o ubezpieczenie, teksty ogólnych warunków ubezpieczeń oraz inne dokumenty i formularze stosowane przez zakład ubezpieczeń przy zawieraniu umów ubezpieczenia, w terminie 14 dni od dnia wprowadzenia ich do obrotu, oraz na żądanie Rzecznika - taryfy składek ubezpieczeniowych.

Art. 28.

Rzecznik może występować do Sądu Najwyższego o podjęcie uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych budzących wątpliwości lub których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie.

Art. 29.

1. Podmiot, który otrzymał wniosek Rzecznika w sprawach objętych zakresem jego działania, jest obowiązany niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, poinformować Rzecznika o podjętych działaniach lub zajętych stanowisku.
2. Przepis ust. 1 nie wyłącza uprawnień organów i instytucji wynikających z odrębnych przepisów.

Art. 30.

Rzecznik składa corocznie, w terminie 60 dni od zakończenia roku kalendarzowego, Prezesowi Rady Ministrów sprawozdanie ze swojej działalności oraz uwagi o stanie przestrzegania prawa i interesów osób, o których mowa w art. 5 ust. 1. Sprawozdanie jest jawne.

Rozdział 4

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 31.

W ustawie z dnia 20 września 1984 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 13, poz. 48, z 1995 r. Nr 34, poz. 16, z 1996 r. Nr 77, poz. 367, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 98, poz. 604, Nr 124, poz. 782 i Nr 106, poz. 679, z 1999 r. Nr 75, poz. 853 i Nr 110, poz. 1255 oraz z 2001 r. Nr 49, poz. 508 i Nr 98, poz. 1070) w art. 16 w ust. 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „w sprawach z zakresu ochrony osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych, uczestników pracowniczych programów emerytalnych - Rzecznika Ubezpieczonych.”.

Art. 32.

W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr 139, poz. 934, z 1998 r. Nr 98, poz. 610, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 60, poz. 702, z 2001 r. Nr 8, poz. 64 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 200:

- a) skreśla się ust. 1,
- b) w ust. 2 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:
„Zadaniem organu nadzoru jest.”;
- 2) skreśla się art. 200a;
- 3) w art. 202:
  - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Do decyzji organu nadzoru stosuje się art. 127 ust. 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.”,
  - b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. Organ nadzoru może nadać decyzji administracyjnej rygor natychmiastowej wykonalności, również jeżeli wymaga tego interes członków funduszy emerytalnych lub uczestników pracowniczych programów emerytalnych.”;
- 4) skreśla się art. 203;
- 5) po art. 204 dodaje się art. 204a w brzmieniu:
„Art. 204a. Organ nadzoru może być uczestnikiem postępowania rejestrowego dotyczącego towarzystwa emerytalnego lub funduszu emerytalnego.”;
- 6) skreśla się art. 208.

Art. 33.

W ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800) w art. 20:

- 1) pkt 7 otrzymuje brzmienie:
„7) Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych.”;
- 2) skreśla się pkt 8.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 34.

1. Przewodniczący Komisji powołany przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pełni funkcję do czasu zakończenia kadencji, określonej w ustawie z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 107, poz. 685, Nr 121, poz. 769 i 770 i Nr 139, poz. 934, z 1998 r. Nr 155, poz. 1015, z 1999 r. Nr 49, poz. 483, Nr 101, poz. 1178 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 43, poz. 483, Nr 48, poz. 552, Nr 70, poz. 819, Nr 114, poz. 1193 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 37, poz. 424, Nr 88, poz. 961, Nr 100, poz. 1084 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253).
2. Powołanie Przewodniczącego Komisji na zasadach określonych w niniejszej ustawie następuje po zakończeniu kadencji, o której mowa w ust. 1.

Art. 35.

1. Rzecznik powołany przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pełni funkcję do czasu zakończenia kadencji, określonej w ustawie wymienionej w art. 34 ust. 1.
2. Powołanie Rzecznika na zasadach określonych w niniejszej ustawie następuje po zakończeniu kadencji, o której mowa w ust. 1

Art. 36 .

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

UZASADNIENIE

W przededniu wstąpienia Polski do struktur Unii Europejskiej istnieje pilna konieczność dostosowania prawa ubezpieczeń gospodarczych, jako jednej z podstaw rynku finansowego, do prawa Unii Europejskiej.

Rynek ubezpieczeń w Polsce rozwija się bardzo dynamicznie, a obowiązująca w chwili obecnej ustawa z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej nie reguluje wszystkich kwestii w sposób wystarczający, pewne zaś zagadnienia są przez nią zupełnie pominięte.

Projekt jest częścią reformy legislacyjnej w zakresie ubezpieczeń gospodarczych, na którą składa się podział regulacji zawartych w obecnej ustawie o działalności ubezpieczeniowej na cztery ustawy składające się na tzw. pakiet, w skład którego wchodzi ustawy:

- 1) o działalności ubezpieczeniowej,
- 2) o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych,
- 3) o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych,
- 4) o pośrednictwie ubezpieczeniowym.

W wyniku wejścia w życie ustawy z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 25, poz. 253 z późn. zm.) zostały zlikwidowane Państwowy Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi. W miejsce zniesionych organów administracji rządowej została utworzona Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych. Komisja ta przejęła zadania należące dotychczas do PUNU I UNFE i wykonuje je na podstawie odrębnych przepisów znajdujących się w ustawie o działalności ubezpieczeniowej oraz ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.

Regulacje dotyczące działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura są zapisane w rozdziale 10b ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Ze względu na przygotowanie realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia przyjętego przez Radę Ministrów i związanego z tym programem pakietu aktów prawnych, które będą całościowo regulować zagadnienie, z tekstu projektu ustawy zostały usunięte wszelkie uregulowania dotyczące nadzoru kas chorych. Nadzór ten będzie uregulowany w inny sposób we wspomnianych aktach, które są w toku prac legislacyjnych.

W tej sytuacji, zmiany obecnego stanu prawnego dotyczące nadzoru kas chorych (wprowadzonego ustawą z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych innych ustaw) dokonają odrębne regulacje zawarte w innych aktach prawnych.

Zasadniczymi celami projektu są:

- 1) kompleksowa regulacja dotycząca nadzoru ubezpieczeniowego i emerytalnego,
- 2) doprecyzowanie regulacji zawartych w ustawie z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw, na podstawie której została utworzona Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych,
- 3) określenie podstawowych zadań nadzoru ubezpieczeniowego jako nadzoru finansowego i szerszego nadzoru nad rynkiem emerytalnym,
- 4) uregulowanie kwestii współpracy z innymi organami nadzoru,
- 5) uregulowanie zadań i zasad funkcjonowania Rzecznika Ubezpieczonych, w związku z reprezentowaniem interesów ubezpieczonych, członków otwartych funduszy emerytalnych oraz uczestników pracowniczych programów emerytalnych.

Jednocześnie projekt ma na celu pełne dostosowanie polskiego prawa ubezpieczeniowego do przepisów unijnych dyrektyw z zakresu ubezpieczeń.

Projekt uwzględnia następujące dyrektywy w zakresie nadzoru ubezpieczeniowego:

- 1) Trzecią Dyrektywę Rady 92/49/EWG z dnia 18 lipca 1992 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie, zmieniająca dyrektywy 73/239/EWG i 88/357/EWG,

- 2) Dyrektywy Parlamentu i Rady 98/78/WE z dnia 27 października 1998 r. dotyczącej dodatkowego nadzoru nad zakładami ubezpieczeń stanowiących część grup ubezpieczeniowych oraz
- 3) Dyrektywy 92/96/EWG z dnia 10 listopada 1992 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących bezpośrednich ubezpieczeń na życie oraz zmieniająca dyrektywy 79/267/EWG i 90/619/EWG.

Niniejszy projekt ustawy ma na celu ukonstytuowanie nadzoru nad działalnością ubezpieczeniową, działalnością pośredników ubezpieczeniowych oraz organizacją i funkcjonowaniem funduszy emerytalnych, pracowniczych programów emerytalnych.

Dodatkowo w projekcie ustawy zostały uregulowane kompleksowo zasady funkcjonowania Rzecznika Ubezpieczonych.

Ponadto, niezbędne było doprecyzowanie, rozwinięcie i zmiana pewnych obowiązujących w chwili obecnej regulacji prawnych, szczególnie dotyczących Rzecznika Ubezpieczonych.

Projekt zawiera 5 rozdziałów.

W rozdziale I zostały uregulowane ogólne zagadnienia dotyczące nadzoru ubezpieczeniowego i emerytalnego oraz Rzecznika Ubezpieczonych, a w szczególności dotyczące zakresu podmiotowego i przedmiotowego nadzoru, podejmowanie współpracy z innymi podmiotami i instytucjami, regulacje dotyczące osobowości i siedziby Rzecznika Ubezpieczonych.

W rozdziale II została uregulowana między innymi organizacja i zasady działania Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, a w szczególności kwestie dotyczące charakteru prawnego Komisji, sprawowania nadzoru nad Komisją, składu Komisji, wymagań, jakie muszą spełniać osoby wchodzące w skład Komisji, sposobu działania i podejmowania uchwał, decyzji Komisji, upoważnień dla osób wchodzących w skład Komisji oraz pracowników Urzędu Komisji, kosztów nadzoru, zakazu piastowania przez osoby wchodzące w skład Komisji określonych stanowisk, udzielania i żądania przez Komisję informacji od innych instytucji, kwestie współpracy Komisji z organami nadzoru ubezpieczeniowego i emerytalnego innych państw, sporządzania corocznego sprawozdania z działalności nadzoru.

W rozdziale III znalazły się między innymi regulacje dotyczące Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura, Rady Ubezpieczonych znajdujące się obecnie w przepisach ustawy o działalności ubezpieczeniowej i ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych. Przeniesienie tych regulacji do projektu ustawy wynikało z konieczności kompleksowej regulacji tej materii w jednym akcie prawnym, gdyż w obecnym stanie prawnym w ustawie o działalności ubezpieczeniowej były regulowane kwestie dotyczące zadań Rzecznika Ubezpieczonych również w odniesieniu do funduszy emerytalnych i pracowniczych programów emerytalnych.

Rozdział III projektu reguluje sposób powołania i odwołania Rzecznika Ubezpieczonych, niezbędne wymagania dla osoby mającej piastować to stanowisko, zadania Rzecznika Ubezpieczonych, kwestie dotyczące kosztów działalności Rzecznika i jego Biura, powołania i składu Rady Ubezpieczonych, wykonywania czynności przez Rzecznika Ubezpieczonych.

W rozdziale IV znalazły się przepisy dokonujące zmian w przepisach obowiązujących, tj. w ustawie o Sądzie Najwyższym został uzupełniony zapis dotyczący podejmowania przez Sąd Najwyższy uchwał mających na celu wyjaśnienie przepisów prawnych budzących wątpliwości w praktyce lub których stosowanie wywołuje rozbieżności w orzecznictwie.

W ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych zostały wprowadzone przepisy regulujące nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności niektórym decyzjom administracyjnym, przepisy umożliwiające organowi nadzoru uczestnictwo w postępowaniu rejestrowym towarzystwa emerytalnego lub funduszu emerytalnego, ponadto, zostały usunięte przepisy dublujące regulacje zawarte w projekcie ustawy.

W rozdziale V znalazły się przepisy przejściowe i końcowe regulujące utrzymanie kadencji Przewodniczącego Komisji NUiFE oraz Rzecznika Ubezpieczonych.

Termin wejścia w życie został wyznaczony na dzień 1 stycznia 2003 r.

Wejście ustawy w życie nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa, jak również nie wpłynie na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr. Min. DH/1548/2002/DPE/TK

Warszawa, 29.05.2002 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów
KPRM

Opinia o zgodności projektu ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych z prawem Unii Europejskiej wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106 poz. 494), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedstawionym projektem ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (pismo nr RM-10-92-02, Nowy tekst II), pozwalam sobie stwierdzić, że opinia o zgodności projektu z prawem UE została wyrażona w piśmie Sekr. Min. DH/1390/2002/DPE-ot z dnia 16.05.2002. Wprowadzone zmiany nie zmieniają pozytywnej konkluzji opinii.

W załączeniu przekazuję kopię opinii.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości

Pan Jacek Bartkiewicz
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

SEKRETARZ

STANU

27

6AP/1636 03.06.02

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sekt. Min. DH/1245/2002/DPE-ot

Warszawa, 8.05. 2002 r.

Pan
Stanisław Jaśkiewicz
Sekretarz Komitetu
Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektów ustaw:

1. o działalności ubezpieczeniowej (KRM-10-54-02),
  2. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (KRM-10-55-02),
  3. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (KRM-10-56-02),
  4. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (KRM-10-57-02),
- oraz autopoprawki z dnia 7 maja 2002 roku, z prawem Unii Europejskiej wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (DZ. U. Nr 106 poz. 49), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonymi projektami ustaw oraz autopoprawki z dnia 7 maja 2002 roku (pismo nr KRM-10-54-02, KRM-10-55-02, KRM-10-56-02, KRM-10-57-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

I Celem przedstawionych projektów pakietów ustaw ubezpieczeniowych jest dostosowanie polskiego prawa ubezpieczeniowego do dyrektyw unijnych. Projekty ustaw wdrażają postanowienia następujących aktów wspólnotowych:

- w zakresie ubezpieczeń obowiązkowych: Dyrektywy Rady 72/166/EWG z dnia 24 kwietnia 1972 r. w sprawie dostosowania przepisów państw członkowskich odnoszących się do ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w stosunku do pojazdów mechanicznych, oraz egzekwowania obowiązku ubezpieczania od takiej odpowiedzialności, Drugiej Dyrektywy Rady 84/5/EWG z dnia 30 grudnia 1983 r. w sprawie ujednoczenia przepisów Państw Członkowskich dotyczących ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych, Dyrektywy Rady 90/232/EWG z dnia 14 maja 1990 r. w sprawie ujednoczenia przepisów Państw Członkowskich dotyczących ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów samochodowych, Czwartej Dyrektywy 2000/26/WE Parlamentu i Rady z 16 maja 2000 r. w sprawie zbliżenia ustaw Państw Członkowskich dotyczących ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z używaniem pojazdów mechanicznych i zmieniająca dyrektywy 73/239/EWG i 88/357/EWG, Dyrektywy Rady 88/357/EWG z dnia 22 czerwca 1988 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie i ustalenia przepisów ułatwiających skuteczną realizację swobody świadczenia usług oraz zmieniająca dyrektywę 73/239/EWG oraz Dyrektywy Rady 90/618/EWG z dnia 8 listopada 1990 zmieniającej w szczególności w zakresie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej wynikającej z ruchu pojazdów samochodowych, Dyrektywy nr 73/239/EWG i nr 88/357/EWG dotyczące koordynacji przepisów prawnych i administracyjnych związanych z ubezpieczeniem bezpośrednim poza ubezpieczeniem na życie;
- w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego: Dyrektywy Rady 77/92/EWG z dnia 13 grudnia 1976 r. w sprawie środków mających ułatwić skuteczną realizację swobody zakładania przedsiębiorstw i swobody świadczenia usług w odniesieniu do działalności agentów i brokerów ubezpieczeniowych (grupa ISIC ex 630) oraz, w szczególności, środków przejściowych dotyczących tej działalności;
- w zakresie działalności ubezpieczeniowej: Pierwszej Dyrektywy rady 73/239/EWG z dnia 1973 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie, Trzeciej Dyrektywy Rady 92/49/EWG z dnia 18 lipca 1992 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie, zmieniająca dyrektywy 73/239/EWG i 88/357/EWG, Pierwszej Dyrektywy Rady

79/267/EWG z 5 marca 1979 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie bezpośrednich ubezpieczeń na życie, Dyrektywy Rady 90/619/EWG z dnia 8 listopada 1990 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących bezpośrednich ubezpieczeń na życie, określająca przepisy ułatwiające skuteczną realizację swobody świadczenia usług i zmieniająca dyrektywę 79/267/EWG, Dyrektywy Parlamentu i Rady 98/78/WE z 27 października 1998 r. dotyczącej dodatkowego nadzoru nad zakładami ubezpieczeń stanowiących część grup ubezpieczeniowych oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/17/EWG z dnia 19 marca 2001 w sprawie reorganizacji i upadłości zakładów ubezpieczeń,

- w zakresie nadzoru ubezpieczeniowego: Trzeciej Dyrektywy Rady 92/49/EWG z dnia 18 lipca 1992 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie, zmieniająca dyrektywy 73/239/EWG i 88/357/EWG, Dyrektywy Parlamentu i Rady 98/78/WE z 27 października 1998 r. dotyczącej dodatkowego nadzoru nad zakładami ubezpieczeń stanowiących część grup ubezpieczeniowych oraz Dyrektywy 92/96/EWG z dnia 10 listopada 1992 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących bezpośrednich ubezpieczeń na życie oraz zmieniająca dyrektywy 79/267/EWG i 90/619/EWG.

Projekty ustaw należy ocenić jako zgodne z postanowieniami wyżej wymienionych aktów wspólnotowych z uwzględnieniem poniższych uwag.

II. Projekt ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym likwiduje dotychczas istniejący warunek domicyliu (wymóg posiadania miejsca zamieszkania na terytorium państwa prowadzenia działalności) w stosunku do agentów i brokerów. Zgodnie z art. 29 ww. projektu ustawy broker mający miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim UE może wykonywać działalność na terytorium RP, jeżeli jest wpisany do odpowiedniego rejestru w tym państwie. Art. 7 i 9 projektu precyzuje podobne wymagania w stosunku do agentów. Według postanowień dyrektywy Rady 77/92/EWG wymagane jest stworzenie centralnego rejestru pośredników ubezpieczeniowych. Projektowana ustawa wypełnia ten wymóg w rozdziale 4, gdzie ustanawia zasady prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych.

III. Jeśli chodzi o projekt ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym pewne zastrzeżenia może wzbudzać art. 5 ust. 3 pkt 1, który ustanawia wymóg obywatelstwa

polskiego w stosunku do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych. Państwa członkowskie mają prawo do ograniczenia lub zamknięcia dostępu w służbach publicznych ze względu na kryterium obywatelstwa. Zgodnie z art. 39(4) Traktatu stanowisko w ramach zatrudnienia w służbie publicznej musi zawierać w swojej treści powierzenie pracownikowi wykonywania władzy w celu ochrony ogólnych interesów państwa lub innych organów publicznych. Istota służby publicznej zakłada ponadto istnienie szczególnego stosunku lojalności między pracownikiem a państwem oraz wzajemności praw i obowiązków, kształtujących podstawy więzi narodowej (orzeczenie w sprawie *Bleis*, sprawa Nr 4/91, Zbiór Orzecznictwa ETS, 1991, str. 5627). Ponadto zgodnie z treścią Obwieszczenia Komisji Nr 88/C 72/02 (Dz. Urz. WE nr C 72/2, 18.03.88), powyższy wyjątek dotyczy specyficznych funkcji państwa bądź związanych z nim organów i funkcjonariuszy, tj. sił zbrojnych, policji lub innych sił odpowiedzialnych za utrzymanie porządku, sędziów, urzędników podatkowych oraz korpusu dyplomatycznego. Ponadto, wyłączenie obejmuje stanowiska w ministerstwach, terenowych organach administracji rządowej, władzach lokalnych, bankach centralnych, w których obowiązki służbowe wiążą się z wykonywaniem władzy państwowej poprzez przygotowywanie aktów prawnych, ich wdrażanie, monitorowanie ich stosowania oraz nadzorowanie urzędów podległych. Biorąc pod uwagę powyższe funkcja Przewodniczącego Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych mieści się w ww. kategoriach.

IV. Projekt ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych reguluje przede wszystkim kwestie związane z powołaniem reprezentantów do spraw roszczeń (art. 81 projektu) oraz stworzenie ośrodka informacji przy Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym. Uregulowania te są zgodne z art. 4 i 5 Czwartej Dyrektywy 2000/26/WE Parlamentu i Rady z 16 maja 2000 r. w sprawie zbliżenia ustaw Państw Członkowskich dotyczących ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z używaniem pojazdów mechanicznych i zmieniająca dyrektywy 73/239/EWG i 88/357/EWG.

V. Jeśli chodzi o projekt ustawy o działalności ubezpieczeniowej zawiera on szereg postanowień likwidujących dotychczas istniejące niezgodności. Wprowadza swobodę świadczenia usług ubezpieczeniowych (rozdział 7 projektu) wraz z zasadą jednolitej licencji, zgodnie z którą zakład ubezpieczeń może wykonywać działalność ubezpieczeniową na

terytorium RP jeżeli uzyskał odpowiednie zezwolenie na wykonywanie tej działalności w państwie, w którym ma siedzibę.

Poważne zastrzeżenia budzi postanowienie art. 24 pkt 3 oraz art. 100 pkt 4, gdzie w stosunku do dyrektorów i zastępców krajowych zakładów ubezpieczeniowych oraz głównych oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeniowych zostaje wprowadzony wymóg znajomości języka polskiego. Przepis ten może powodować pośrednio dyskryminację potencjalnych ubezpieczycieli zagranicznych. Kwestie językowe w prawie wspólnotowym zostały uregulowane przede wszystkim w art. 3 Rozporządzenia Nr 1612/68/EWG dotyczącego swobody przepływu osób w ramach Wspólnoty. Stanowi on, że ograniczeniem tej swobody nie są wymogi odnoszące się do umiejętności językowych, stosowane ze względu na charakter stanowiska pracy. W tym aspekcie warte odnotowania jest również orzeczenie ETS z 28 listopada 1989 r. w sprawie C-379/87 *Anita Groener p. Minister for education and the City of Dublin Vocational Educational Committee*, w którym stwierdzone zostało, że wymogi językowe powinny mieć charakter proporcjonalny do celu jaki mają osiągnąć. Członkowie zarządu zakładu ubezpieczeń mogą korzystać z tłumaczy i nie będzie to stanowiło zagrożenia dla bezpiecznego zarządzania. Ponadto wspomniany przepis projektu ustawy stanowi przesłankę do odmowy wydania zezwolenia w przypadku jej nie spełnienia (art. 107 projektu). W świetle powyższych uwag należy stwierdzić, iż powyższy przepis może stanowić naruszenie art. 43-49 TWE, gdyż ma charakter dyskryminujący i nie spełnia zasady proporcjonalności.

VI. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż projektowane ustawy:

- 1. o działalności ubezpieczeniowej,**
- 2. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych,**
- 3. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych,**
- 4. o pośrednictwie ubezpieczeniowym,**

oraz autopoprawka z dnia 7 maja 2002 roku, z zastrzeżeniem uwag poczynionych w pkt V, są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Marek Belka
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Finansów

Z poważaniem,

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU

Jarosław Piętko

**Zarządzenie
Ministra Finansów**

z dnia ..... 2002 r.

**w sprawie nadania statutu Urzędowi Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i
Funduszy Emerytalnych.**

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia ..... o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Urzędowi Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych nadaje się statut, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

W porozumieniu
Minister Pracy i Polityki Społecznej

Minister Finansów

STATUT URZĘDU KOMISJI NADZORU UBEZPIECZEŃ I FUNDUSZY EMERYTALNYCH

§1. Urząd Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, zwany dalej "Urzędem ", działa na podstawie ustawy z dnia ..... o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych, oraz niniejszego statutu.

§2. Urząd zapewnia obsługę Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, zwanej dalej „Komisją”.

§3. 1. Urzędem kieruje Przewodniczący Komisji - Przewodniczący Urzędu przy pomocy dwóch zastępców, dyrektora generalnego oraz dyrektorów komórek organizacyjnych wymienionych w §4 ust. 1.

2. Zastępcy Przewodniczącego Urzędu są powoływani przez Przewodniczącego Komisji w porozumieniu z Zastępcami Przewodniczącego Komisji.

3. Zakres czynności osób wymienionych w ust. 1, z wyłączeniem dyrektora generalnego, ustala Przewodniczący Komisji.

4. Przewodniczący Komisji może upoważnić osoby, o których mowa w ust. 1, a także innych pracowników Urzędu do podejmowania decyzji, w określonych sprawach, w jego imieniu.

§4. 1. W skład Urzędu wchodzi następujące komórki organizacyjne:

- 1) Sekretariat Komisji,
- 2) Biuro Dyrektora Generalnego,
- 3) Departament Nadzoru,
- 4) Departament Kontroli,
- 5) Departament Polityki Inwestycyjnej,
- 6) Departament Pracowniczych Programów Emerytalnych,
- 7) Departament Analiz, Komunikacji Społecznej i Informacji,
- 8) Departament Pośrednictwa i Akwizycji,
- 9) Departament Prawno-Licencyjny
- 10) Biuro Administracyjno-Budżetowe,
- 11) Biuro Informatyki,
- 12) Pełnomocnik do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych oraz Kancelaria Tajna.

2. Organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych Urzędu oraz tryb pracy Urzędu określa regulamin organizacyjny nadany przez Przewodniczącego Komisji, na wniosek dyrektora generalnego.

3. Spory kompetencyjne między komórkami organizacyjnymi Urzędu rozstrzyga Przewodniczący Komisji.

§5. Przewodniczący Komisji, na wniosek dyrektora generalnego, może tworzyć w Urzędzie, na czas określony, zespoły do wykonywania zadań wykraczających poza zakres zadań poszczególnych komórek organizacyjnych wymienionych w §4 ust. 1, określając ich nazwę, skład, zakres zadań i tryb pracy.

Uzasadnienie

Przepis art. 13 ust. 3 ustawy z dnia   o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych zawiera delegację dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych i ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do nadania drodze zarządzenia statutu Urzędowi Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych.

Niniejszy projekt stanowi wypełnienie tej delegacji.

Zgodnie z projektem, Urzędem kieruje Przewodniczący Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych - Przewodniczący Urzędu, przy pomocy dwóch zastępców, dyrektora generalnego oraz dyrektorów departamentów i biur.

Zastępcy Przewodniczącego Urzędu będą powoływani przez Przewodniczącego Komisji w porozumieniu z Zastępcami Przewodniczącego Komisji.

Projekt zakłada, że w skład Urzędu mają wchodzić następujące komórki organizacyjne:

- Sekretariat Komisji,
- Biuro Dyrektora Generalnego,
- Departament Nadzoru,
- Departament Kontroli,
- Departament Polityki Inwestycyjnej,
- Departament Pracowniczych Programów Emerytalnych,
- Departament Analiz, Komunikacji Społecznej i Informacji,
- Departament Pośrednictwa i Akwizycji,
- Biuro Prawno-Licencyjne,
- Biuro Administracyjno-Budżetowe,
- Biuro Informatyki,
- Pełnomocnik do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych oraz Kancelaria Tajna (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 stycznia 1999r. o ochronie informacji niejawnych /Dz. U. Nr 11, poz. 95 z późn. zm.).

Spory kompetencyjne między komórkami organizacyjnymi Urzędu rozstrzygać będzie Przewodniczący Komisji.

Jednocześnie projekt zakłada, że Przewodniczący Komisji, na wniosek dyrektora generalnego, może tworzyć w Urzędzie, na czas określony, zespoły do wykonywania zadań wykraczających poza zakres zadań poszczególnych komórek organizacyjnych, określając ich nazwę, skład, zakres zadań i tryb pracy.

Zarządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.

Nie wpłynie także na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wejścia w życie ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych, tj. dnia 1 stycznia 2003 r.

R O Z P O R Z A D Z E N I E

MINISTRA FINANSÓW

z dnia

w sprawie określenia szczegółowych zasad, zakresu i trybu przeprowadzania kontroli działalności zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych.

Na podstawie art. 17 ust. 7 ustawy z dnia.....o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z .....r. Nr ....., poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa szczegółowe zasady, zakres i tryb przeprowadzania kontroli działalności zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych przez Komisję Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, zwaną dalej „Komisją”.

§ 2.

W toku kontroli Komisja sprawdza:

- a) prawidłowość zawierania umów agencyjnych,
- b) zgłaszanie do rejestru agentów podmiotu, z którym została zawarta umowa agencyjna w terminie określonym w ustawie,
- c) zgłaszanie do rejestru agentów wszelkich zmian podlegających wpisowi w terminie określonym w ustawie,

- d) przestrzeganie przez agentów danego zakładu ubezpieczeń wymogu wykonywania czynności agencyjnych przez osoby fizyczne spełniające wymogi określone w ustawie.

§ 3.

Kontrola zakładów ubezpieczeń przeprowadzana jest przez upoważnionych pracowników Komisji, zwanych dalej "inspektorami".

§ 4.

1. Podstawą przeprowadzenia kontroli jest pisemne polecenie przeprowadzenia kontroli, wydane przez Przewodniczącego Komisji.
2. Polecenie przeprowadzenia kontroli zawiera:
  - 1) imiona i nazwiska oraz numery legitymacji służbowych inspektora lub inspektorów, ze wskazaniem inspektora kierującego zespołem kontrolnym,
  - 2) nazwę zakładu ubezpieczeń,
  - 3) szczegółowy zakres kontroli,
  - 4) miejsce przeprowadzania kontroli,
  - 5) termin ważności polecenia przeprowadzenia kontroli.
3. Kontrola wykonywana jest co najmniej przez dwóch inspektorów.
4. W trakcie przeprowadzania kontroli Przewodniczący Komisji może zmienić szczegółowy zakres kontroli, miejsce przeprowadzenia kontroli i termin ważności polecenia.
5. Zmiana inspektora przeprowadzającego kontrolę może być dokonana wyłącznie w przypadku wyłączenia inspektora od udziału w kontroli z przyczyn określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego, w razie ustania stosunku pracy inspektora lub jeżeli z przyczyn leżących po jego stronie inspektor nie będzie w stanie dokonywać przez dłuższy czas czynności kontrolnych.

§ 5.

1. Kontrola przeprowadzana jest w miejscu prowadzenia działalności przez zakład ubezpieczeń, w dniach i godzinach jego pracy.
2. Z uzasadnionych powodów, na podstawie polecenia Przewodniczącego Komisji, kontrola może być przeprowadzona poza godzinami pracy zakładu ubezpieczeń lub w dni wolne od pracy.
3. Z uzasadnionych powodów, na podstawie polecenia przewodniczącego Komisji, kontrola może być przeprowadzona z udziałem upoważnionego pracownika zakładu ubezpieczeń w siedzibie Komisji.
4. W przypadkach określonych w ust. 2 i 3 organ zarządzający zakładu ubezpieczeń jest obowiązany, na wniosek inspektora kierującego zespołem kontrolnym, umożliwić przeprowadzenie kontroli we wskazanym terminie i miejscu.

§ 6.

Przed rozpoczęciem kontroli inspektor kierujący zespołem kontrolnym zawiadamia organ zarządzający zakładu ubezpieczeń o wszczęciu kontroli, okazuje polecenie przeprowadzenia kontroli wraz z legitymacją służbową oraz informuje o prawach i obowiązkach zakładu ubezpieczeń związanych z przeprowadzaną kontrolą.

§ 7.

1. Organ zarządzający zakładu ubezpieczeń jest obowiązany zapewnić nieodpłatnie inspektorowi warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności:
  - 1) zapewnić dostęp inspektorowi do wszelkiej dokumentacji objętej zakresem kontroli,
  - 2) zapewnić odpowiednie warunki do pracy,
  - 3) zapewnić terminowe przedstawianie żądanych dokumentów, udzielanie informacji i wyjaśnień przez pracowników zakładu ubezpieczeń,

- 4) przedstawić, na wniosek inspektora kierującego zespołem kontrolnym tłumaczenia na język polski, będących przedmiotem kontroli, materiałów sporządzonych w języku obcym,
  - 5) umożliwić sporządzanie kopii materiałów będących przedmiotem kontroli.
2. Dokumenty sporządzane przez zakład ubezpieczeń na potrzeby przeprowadzanej kontroli powinny być opatrzone stosownymi pieczętkami i podpisane przez osoby upoważnione do ich sporządzania.

§ 8.

1. W okresie trwania kontroli inspektorzy mają prawo:
  - 1) wstępu do pomieszczeń zakładu ubezpieczeń,
  - 2) żądania udzielenia przez pracowników zakładu ubezpieczeń pisemnych i ustnych informacji i wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli,
  - 3) żądania okazania materiałów będących przedmiotem kontroli w sprawach objętych zakresem kontroli, w tym materiałów mających postać niematerialną (zapisy magnetyczne, elektroniczne),
  - 4) żądania sporządzania niezbędnych do przeprowadzenia kontroli odpisów lub wyciągów z dokumentów,
  - 5) dostępu do objętych zakresem kontroli danych i informacji umieszczonych w systemie informatycznym zakładu ubezpieczeń.
2. Podczas przeprowadzania kontroli inspektorzy mają prawo:
  - 1) badać dokumenty i księgi rachunkowe,
  - 2) przesłuchiwać świadków,
  - 3) zabezpieczać zebrane materiały będące przedmiotem kontroli,
  - 4) zbierać inne dowody niezbędne do stwierdzenia stanu faktycznego w zakresie objętym kontrolą, ustalenia występujących zagrożeń dla interesów ubezpieczonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia oraz przyczyn powstania nieprawidłowości lub naruszenia prawa.

3. Organ zarządzający zakładem ubezpieczeń lub upoważniony przez niego pracownik ma prawo uczestniczyć w czynnościach, o których mowa w ust. 1 i 2.

§ 9.

1. Ustaleń kontroli dokonuje się na podstawie dowodów.
2. Do dowodów zalicza się:
  - 1) dokumenty,
  - 2) dowody rzeczowe,
  - 3) oświadczenia, informacje i wyjaśnienia złożone przez pracowników zakładu ubezpieczeń,
  - 4) zeznania świadków,
  - 5) inne materiały będące przedmiotem kontroli, które mogą przyczynić się do stwierdzenia stanu faktycznego w zakresie objętym kontrolą, ustalenia występujących zagrożeń dla interesów ubezpieczających oraz przyczyn powstania nieprawidłowości lub naruszenia prawa.
3. Do materiałów będących przedmiotem kontroli można zaliczyć również inne materiały niż uzyskane podczas przeprowadzania kontroli, pod warunkiem że organ zarządzający zakładem ubezpieczeń miał możliwość zapoznania się z nimi oraz ustosunkowania się do nich przed zakończeniem kontroli.
4. Dowody zbierane w toku kontroli powinny być przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do nich bez zgody inspektora kierującego zespołem kontrolnym.
5. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 4, nie dotyczy inspektorów zespołu kontrolnego.

§ 10.

Jeżeli w toku kontroli, w związku z jej ustaleniami, zachodzi konieczność podjęcia przez Komisję działań mających na zapewnienie zgodności działalności zakładu

ubezpieczeń z prawem, inspektor kierujący zespołem kontrolnym jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym przewodniczącego Komisji.

§ 11.

1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół kontroli.
2. Protokół kontroli zawiera w szczególności:
  - 1) nazwę i siedzibę zakładu ubezpieczeń,
  - 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli, z wymienieniem ewentualnych przerw w kontroli,
  - 3) miejsce przeprowadzania kontroli,
  - 4) wskazanie jednostek organizacyjnych objętych kontrolą,
  - 5) imiona i nazwiska inspektorów przeprowadzających kontrolę,
  - 6) daty i numery poleceń przeprowadzenia kontroli,
  - 7) określenie zakresu kontroli i okresu objętego kontrolą,
  - 8) imiona i nazwiska członków organu zarządzającego zakładu ubezpieczeń,
  - 9) imiona i nazwiska oraz stanowiska służbowe osób składających oświadczenia oraz udzielających informacji i wyjaśnień w toku kontroli,
  - 10) ustalenia stanu faktycznego w zakresie objętym kontrolą, w tym:
    - a) stwierdzenie naruszeń prawa oraz innych nieprawidłowości i w miarę możliwości wskazanie przyczyn ich powstania oraz osób za nie odpowiedzialnych,
    - b) zakres i skutki stwierdzonych naruszeń prawa oraz innych nieprawidłowości,
  - 11) określenie występujących zagrożeń dla interesów ubezpieczających,
  - 12) stwierdzenie, że:
    - a) poinformowano organ zarządzający zakładu ubezpieczeń o przysługujących mu uprawnieniach,

- b) do projektu protokołu kontroli wniesiono zastrzeżenia albo że ich nie wniesiono,
- 13) wykaz załączników z podaniem nazwy i cech każdego załącznika,
- 14) stwierdzenie o objęciu protokołu tajemnicą służbową,
- 15) miejsce i datę sporządzenia protokołu kontroli.

§ 12.

1. Przed podpisaniem protokołu kontroli inspektor kierujący zespołem kontrolnym przekazuje organowi zarządzającemu zakładu ubezpieczeń projekt protokołu.
2. Organ zarządzający zakładu ubezpieczeń ma prawo do zgłoszenia zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem co do ustaleń kontroli zawartych w projekcie protokołu w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.
3. Inspektor kierujący zespołem kontrolnym ma obowiązek rozpatrzyć zastrzeżenia i poinformować o zajęтым stanowisku w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania.
4. W razie konieczności podjęcia dodatkowych czynności kontrolnych w związku ze zgłoszonymi zastrzeżeniami, termin rozpatrzenia zastrzeżeń upływa z ostatnim dniem wykonania tych czynności.
5. W razie uwzględnienia zastrzeżeń zgłoszonych przez organ zarządzający zakładu ubezpieczeń, inspektor kierujący zespołem kontrolnym dokonuje odpowiednich zmian w projekcie protokołu kontroli i przekazuje go organowi zarządzającemu zakładu ubezpieczeń do podpisu.

§ 13.

1. Protokół kontroli podpisują oraz każdą kartę protokołu parafują osoba upoważniona przez organ zarządzający zakładu ubezpieczeń i inspektor kierujący zespołem kontrolnym.
2. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden inspektor kierujący zespołem kontrolnym doręcza organowi zarządzającemu zakładu ubezpieczeń bezpośrednio po podpisaniu protokołu.

§ 14.

1. Jeżeli osoba upoważniona przez organ zarządzający zakładem ubezpieczeń odmówi podpisania protokołu, inspektor kierujący zespołem kontrolnym czyni o tym wzmiankę w protokole, pouczając jednocześnie o treści art. 73 i 74 Kodeksu postępowania administracyjnego.
2. W przypadku odmowy przyjęcia i podpisania protokołu kontroli przez osobę upoważnioną przez organ zarządzający zakładem ubezpieczeń, protokół kontroli dołącza się do zaleceń pokontrolnych.

§ 15.

1. Po podpisaniu protokołu kontroli nie dokonuje się w protokole żadnych poprawek i dopisków bez omówienia ich na końcu protokołu.
2. Oczywiste omyłki pisarskie prostuje inspektor kierujący zespołem kontrolnym parafując sprostowania.

§ 16.

W terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu kontroli organ zarządzający zakładem ubezpieczeń ma prawo złożenia inspektorowi kierującemu zespołem kontrolnym pisemnych wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli.

§ 17.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r..

MINISTER FINANSÓW

U Z A S A D N I E N I E

Ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym powierza Komisji Nadzoru Ubezpieczeniowego nadzór nad działalnością zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych.

Niniejsze rozporządzenie ma na celu wypełnienie delegacji zawartej w art. 17 ust. 7 ww. ustawy do określenia szczegółowych zasad, zakresu i trybu przeprowadzania tej kontroli.

W toku przeprowadzanej kontroli Komisja sprawdza zgodność działalności zakładu ubezpieczeń w ww zakresie z przepisami ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym, w tym w szczególności terminowe zgłaszanie agentów do rejestru agentów, wykonywanie przez agentów danego zakładu ubezpieczeń czynności agencyjnych przez osoby fizyczne spełniające określone w ustawie warunki.

Kontrola przeprowadzana jest przez uprawnionych inspektorów na podstawie pisemnego polecenia przeprowadzenia kontroli wydawanego przez Przewodniczącego Komisji.

Uregulowania zawarte w projekcie mają na celu ustanowienie zasad umożliwiających jak najsprawniejsze, nieuciążliwe dla kontrolowanego i efektywne przeprowadzenie kontroli. Co do zasady kontrolę przeprowadza się w miejscu prowadzenia działalności przez zakład ubezpieczeń, w dniach i godzinach jego pracy. Z uzasadnionych powodów kontrola może być przeprowadzona również w siedzibie Komisji.

Zakład ubezpieczeń jest obowiązany zapewnić inspektorom odpowiednie warunki i środki do sprawnego przeprowadzenia kontroli.

Ustaień kontroli dokonuje się na podstawie wymienionych w rozporządzeniu dowodów.

Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół.

Projekt

**Zarządzenie
Prezesa Rady Ministrów**

z dnia .....2002 r.

w sprawie nadania statutu Biuru Rzecznika Ubezpieczonych.

Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy z dnia ..... o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzecznika Ubezpieczonych (Dz. U. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§1. Biuro Rzecznika Ubezpieczonych nadaje się statut stanowiący załącznik do zarządzenia.

§2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003r.

Prezes Rady Ministrów

**Załącznik do zarządzenia
z dnia.....**

Statut Biura Rzecznika Ubezpieczonych.

§1. Biuro Rzecznika Ubezpieczonych, zwane dalej „Biurem”, działa na podstawie ustawy z dnia ..... o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzecznika Ubezpieczonych (Dz. U. Nr ....., poz. ....) oraz niniejszego statutu.

§2. 1. Biuro działa pod bezpośrednim kierownictwem i nadzorem Rzecznika Ubezpieczonych, zwanego dalej „Rzecznikiem”.

2. Zadaniem Biura jest obsługa Rzecznika, w celu zapewnienia realizacji jego zadań.

§3. 1. Rzecznik kieruje Biurem przy pomocy Dyrektora Biura oraz kierowników komórek organizacyjnych, o których mowa w §4 ust. 1.

2. Rzecznik może upoważnić osoby, o których mowa w ust. 1 oraz innych pracowników Biura zatrudnionych na stanowiskach koordynujących lub samodzielnych do działania z upoważnienia i w imieniu Rzecznika w określonych przez niego sprawach.

§4. 1. W skład Biura wchodzi następujące komórki organizacyjne:

- 1) Wydział Skarg i Interwencji,
- 2) Wydział Edukacji i Informacji,
- 3) Wydział Prawno - Organizacyjny,

- 4) Wydział Administracyjno - Budżetowy,
  - 5) Zespół do spraw Analiz,
  - 6) Zespół do spraw Mediacji.
2. Organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych Biura oraz tryb pracy Biura określa regulamin organizacyjny nadany przez Rzecznika na wniosek Dyrektora Biura.

§5. Spory kompetencyjne pomiędzy komórkami organizacyjnymi Biura rozstrzyga Rzecznik.

- §6. 1.** Rzecznik, na wniosek Dyrektora Biura, może tworzyć w Biurze na czas określony zespoły do wykonywania zadań wykraczających poza zakres działania poszczególnych komórek wymienionych w §4 ust. 1, określając cel ich powołania, nazwę, zakres działania, tryb pracy oraz skład osobowy.
2. Rzecznik może powołać stałe lub doraźne zespoły o charakterze pomocniczym lub opiniodawczym i doradczym z określeniem celu ich powołania, nazwy, zakresu działań, trybu pracy oraz składu osobowego.

UZASADNIENIE

Przepis art. 21 ust. 2 ustawy z dnia _____ o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych zawiera delegację ustawową dla Prezesa RM do nadania statutu Biuru Rzecznika Ubezpieczonych.

Niniejszy projekt stanowi wypełnienie tej delegacji.

Prezes Rady Ministrów nadaje Biuru Rzecznika Ubezpieczonych statut, który stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

Biuro Rzecznika Ubezpieczonych, będzie działać na podstawie ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych oraz na podstawie statutu pod bezpośrednim kierownictwem i nadzorem Rzecznika Ubezpieczonych. Zadaniem Biura będzie obsługa Rzecznika, w celu zapewnienia realizacji jego zdań.

RU będzie kierować Biurem przy pomocy Dyrektora Biura oraz kierowników komórek organizacyjnych. Będzie jednak mógł upoważnić Dyrektora Biura, kierowników komórek organizacyjnych oraz innych pracowników Biura zatrudnionych na stanowiskach koordynujących lub samodzielnych, do działania z upoważnienia i w imieniu Rzecznika w określonych przez niego sprawach.

W skład Biura wchodzić będą następujące komórki organizacyjne:

- Wydział Skarg i Interwencji,
- Wydział Edukacji i Informacji,
- Wydział Prawno - Organizacyjny,
- Wydział Administracyjno - Budżetowy,
- Zespół do spraw Analiz,
- Zespół do spraw Mediacji.

Organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych Biura oraz tryb pracy Biura określi regulamin organizacyjny nadany przez Rzecznika na wniosek Dyrektora Biura.

Spory kompetencyjne pomiędzy komórkami organizacyjnymi Biura rozstrzygać będzie RU.

Rzecznik, na wniosek Dyrektora Biura, będzie mógł tworzyć w Biurze na czas określony zespoły do wykonywania zadań wykraczających poza zakres działania poszczególnych komórek, określając cel ich powołania, nazwę, zakres działania, tryb pracy oraz skład osobowy.

Rzecznik będzie mógł powołać stałe lub doraźne zespoły o charakterze pomocniczym lub opiniodawczym i doradczym z określeniem celu ich powołania, nazwy, zakresu działań, trybu pracy oraz składu osobowego.

Zarządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.

Nie wpłynie także na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wejścia w życie ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych, tj. dnia 1 stycznia 2003 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia   2002 r.

w sprawie terminu uiszczania, wysokości i sposobu obliczania wpłat zakładów ubezpieczeń i powszechnych towarzystw emerytalnych na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura.

Na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia   o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U.   ) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wysokość wpłat na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura za dany rok oblicza się odpowiednio:

- 1) mnożąc procentowy udział danego zakładu ubezpieczeń w składce brutto przypisanej wszystkim zakładów ubezpieczeń w danym roku przez wysokość poniesionych w danym roku kosztów,
- 2) mnożąc procentowy udział składki wpłaconej do zarządzanego przez dane powszechne towarzystwo emerytalne otwartego funduszu emerytalnego w składkach wpłaconych do wszystkich otwartych funduszy w danym roku przez wysokość poniesionych w danym roku kosztów.

2. Wysokość składki przypisanej brutto wszystkim zakładów ubezpieczeń oraz wysokość składek wpłaconych do wszystkich otwartych funduszy emerytalnych określa się na podstawie informacji uzyskanych od Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych.

3. Wysokość kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura określa się na podstawie informacji uzyskanych od Rzecznika Ubezpieczonych.

§ 2. 1. Zakłady ubezpieczeń oraz powszechne towarzystwa emerytalne wpłacają odpowiednio co miesiąc na rachunek Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura, zaliczkę na poczet kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura:

- 1) w wysokości 0,0066% sumy składek brutto przypisanych w miesiącu poprzedzającym miesiąc, za który jest uiszczana zaliczka,
- 2) w wysokości 0,0066% sumy składek wpłaconych w danym miesiącu do otwartego funduszy emerytalnego zarządzanego przez to towarzystwo.

2. Zaliczkę, o której mowa w ust. 1 pkt 1, za każdy miesiąc wpłaca się najpóźniej do końca tego miesiąca.
3. Zaliczkę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, za każdy miesiąc wpłaca się najpóźniej do końca następnego miesiąca.
4. Sumę składek wpłaconych w danym miesiącu do otwartego funduszu emerytalnego ustala się według daty wpływu składek na rachunek funduszu.

- § 3.** 1. Nadpłata - gdy suma zaliczek, o których mowa w § 2, jest wyższa niż obliczona na podstawie § 1 wysokość wpłat - zaliczana jest na poczet zaliczek za rok następny.
2. Ustalenie wysokości nadpłaty, o której mowa w ust. 1, następuje w terminie do dnia 31 sierpnia następnego roku.

§ 4. W przypadku gdy suma zaliczek, o których mowa w § 2, jest niższa niż, obliczona na podstawie § 1 wysokość wpłat, zakłady ubezpieczeń bądź powszechne towarzystwa emerytalne dokonują odpowiednio wpłaty różnicy na rachunek, o którym mowa w § 2 ust. 1, w terminie 30 dni po otrzymaniu od Rzecznika Ubezpieczonych informacji, o których mowa w § 1 ust. 3.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzecznika Ubezpieczonych koszty działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura ponoszą:

- zakłady ubezpieczeń do wysokości 0,01% zbioru składek brutto,
- powszechne towarzystwa emerytalne do wysokości 0,01% składek wpłaconych w danym roku do zarządzanych przez nie otwartych funduszy emerytalnych.

Artykuł 22 ust. 3 ww. ustawy zawiera delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do określenia w drodze rozporządzenia, terminu uiszczania, wysokości i sposobu obliczania wpłat zakładów ubezpieczeń i powszechnych towarzystw emerytalnych.

Niniejszy projekt stanowi wypełnienie powyższej delegacji ustawowej.

Wysokość wpłat na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura za dany rok będzie obliczana :

- w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń - mnożąc procentowy udział danego zakładu ubezpieczeń w składce brutto przypisanej wszystkim zakładów ubezpieczeń w danym roku przez wysokość poniesionych w danym roku kosztów,
- w odniesieniu do powszechnych towarzystw emerytalnych - mnożąc procentowy udział składki wpłaconej do zarządzanego przez dane powszechne towarzystwo emerytalne otwartego funduszu emerytalnego w składkach wpłaconych do wszystkich otwartych funduszy w danym roku przez wysokość poniesionych w danym roku kosztów.

Na podstawie informacji uzyskanych od Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych będzie określana wysokość składki przypisanej brutto wszystkim zakładów ubezpieczeń oraz wysokość składek wpłaconych do wszystkich otwartych funduszy emerytalnych.

Wysokość kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura będzie określana na podstawie informacji uzyskanych od Rzecznika Ubezpieczonych.

Poszczególne zakłady ubezpieczeń i powszechne towarzystwa emerytalne będą wpłacać co miesiąc na rachunek Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura, zaliczkę na poczet kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura:

- - zakłady ubezpieczeń - w wysokości 0,0066% sumy składek brutto przypisanych w miesiącu poprzedzającym miesiąc, za który jest uiszczana zaliczka,

- - powszechne towarzystwa emerytalne - w wysokości 0,0066% sumy składek wpłaconych w danym miesiącu do otwartego funduszu emerytalnego zarządzanego przez to towarzystwo.

Zaliczka zakładu ubezpieczeń na poczet kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura, za każdy miesiąc będzie wpłacana najpóźniej do końca tego miesiąca, natomiast zaliczka powszechnego towarzystwa emerytalnego, za każdy miesiąc będzie wpłacana do końca następnego miesiąca.

W sytuacji powstania nadpłaty, zaliczana będzie ona na poczet zaliczek za rok następny, bądź odpowiednio na pisemny wniosek zakładu ubezpieczeń lub powszechnego towarzystwa emerytalnego podlegała zwrotowi.

W przypadku powstania niedopłaty, zakłady ubezpieczeń bądź powszechne towarzystwa emerytalne będą zobowiązane do dokonania odpowiednich wpłat.

Rozporządzenie nie spowoduje żadnych skutków finansowych dla budżetu Państwa. Nie wpłynie także na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem wejścia w życie ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych, tj. dnia 1 stycznia 2003 r.